

Twee keer per week trekken Brusselse thuislozen naar boerderij Kodiël in het groene hart van Peizegem. Ze verzorgen er dieren, rijden paard of bakken brood.

Thuislozen herontdekken passie op platteland

De Brusselse thuislozen verzorgen op de boerderij in Peizegem de dieren. © Herman Ricour

VAN ONZE MEDEWERKSTER

LEEN DEWITTE

MERCHTEM | Elke dinsdag- en

vrijdagochtend stopt de minibus van Kodiël voor De Schutting, de Dienst Beschut Wonen voor Thuislozen aan het Ninoofseplein in Brussel. Oprichter en buschauffeur Hedwig Dom bakt traditiegetrouw een eitje voor wie dat wil. Na het ontbijt vertrekt de bus naar Peizegem, de ene keer met zes deelnemers aan boord, de andere keer maar twee. Maar allemaal kijken ze even hard uit naar hun dag op de boerenbuiten.

Wat we daar doen? Alle taken die moeten gebeuren, zegt Jean (43). 'We verzorgen er de koeien, schapen en geiten. Dat geeft ons verantwoordelijkheid en de taakverdeling verloopt altijd vlot, ook al is niemand verplicht om iets te doen.' Aan keuze dan ook geen gebrek: dieren verzorgen, bessen plukken of zelfs gewoon in het rustige hoekje aan de visvijver zitten. 'Als ze zich maar op hun gemak voelen.'

Want vanuit dat principe ging Kodiël zes jaar geleden van start. Als toenmalig directeur van onthaalhuis Albatros stelde Dom vast dat voor een groep mensen maar geen oplossing gevonden werd. 'Vaak licht mentaal gehandicapten of mensen met psychiatrische problemen, ook ouderen die op werkvlak te vaak de deur waren geweest. Zij dreigden te verdwijnen in hun isolement in de grootstad.'

Velen van hen kampen met een instellingsverleden, zegt Dom. 'Ze kregen al te vaak het gevoel dat ze er niet bijhoren en dat maakt dat ze erg moeilijk te benaderen zijn. Net daarom rebelleren ze vaak tegen de klassieke begeleiding. Ook werken in een atelier met een ploegbaas, is niets voor hen. Van-

daar de gouden regel bij Kodiël: we willen passie opwekken bij de mensen. Ze mogen zelf kiezen wat ze doen en worden niet verplicht om over hun situatie of problemen te praten.'

Dat gebeurt dan ook niet, stelt Dom vast. 'Zodra we op de bus richting Merchtem zitten, lijken Brussel en het leven daar te verdwijnen. In de zes jaar dat we met Kodiël bezig zijn, heeft nog niemand op de boerderij om hulp gevraagd.'

'Zodra we op de bus richting Merchtem zitten, lijken Brussel en het leven daar te verdwijnen'

Een effect dat de deelnemers zelf gecreëerd hebben, zegt Dom. 'Ze maken van Kodiël hun aangename, gezonde plek. We zijn blij dat we hen via de dieren en de omgeving zo'n gevoel kunnen geven.'

De dieren staan centraal bij Kodiël. Precies omdat dieren geen uitleg verwachten, zegt Dom. 'Mensen die op straat leven, hebben vaak een dier. Ze kunnen voor hen zorgen, hen iets geven. Dat is erg belangrijk voor thuislozen omdat ze vaak alleen maar moeten krijgen.'

Dieren roepen vaak ook positieve herinneringen op, waardoor mensen uit hun negatieve zelfbeeld worden getrokken. Op de boerderij zijn koeien, kippen, schapen, geiten, ezels en ook paarden. Die paarden oefenen een grote aantrekkingskracht uit op de Kodiël-bezoekers. We zijn geen minimanage, benadrukt Dom. 'We passen wel het principe van hippotherapie toe. Mensen

krijgen een gevoel van verantwoordelijkheid en tevredenheid door met paarden om te gaan. Ook al kost het sommigen maanden om op een paard te kruipen, het effect is onovertreffbaar.' Voor wie een paard echt te groot blijft, zijn er ook de ezels.

Sinds vorig jaar is er ook een bessen tuin met kippen, precies om hetzelfde effect te creëren. 'Onze deelnemers kunnen de vruchten en eieren mee naar Brussel nemen en zo laten zien wat ze op de boerderij gedaan hebben. Eens iets kunnen weggeven, is vaak erg belangrijk voor hen.'

Vorig jaar kwamen er 256 verschillende mensen naar Kodiël. Een heel aantal van hen komt al jaren, zij het soms met tussenpozen. Kodiël is het beheren van het onvoorspelbare, glimlacht Dom. 'We verplichten niets, dus ook niet dat de mensen regelmatig komen. Sommigen pikken 's middags in of gaan dan net terug naar Brussel. Het is hun eigen keuze om te komen. Als mensen na maanden van stilte opnieuw opdagen, zeggen we alleen: tof makker, we zijn terug, we doen voort.' Kodiël levert prachtig werk, maar het is het niet altijd even vanzelfsprekend om de werking draaiende te houden, zegt Dom. Structurele subsidies zijn er al enkele jaren niet meer. Dankzij sponsoring en de hulp van vele sympathisanten kunnen we voor de nodige basisinfrastructuur blijven instaan, zegt Dom. Maar ideaal is het natuurlijk niet. 'We krijgen nu een deel van de werkingen Albatros en De Schutting, maar ook zij hebben hun centen hard nodig.'